

Lühiülevaade
**parlamendi-
komisjonidest**

Europa Parlament

Lühiülevaade parlamendikomisjonidest

Euroopa Parlament on Euroopa Liidu ainus otse valitav institutsioon.

Selle 705 liiget esindavad liidu 448 miljonit kodanikku.

Euroopa Parlamendi valimised korraldatakse iga viie aasta järel kõigis 27 liikmesriigis.

Parlamendi poliitiline ja seadusandlik töö toimub 20 alalises komisjonis ja kolmes allkomisjonis, millest igaüks valib endale esimehe ja kuni neli aseesimeest.

Iga uue parlamendikoosseisu ametiaja alguses määratakse parlamendiliikmed nende eelistuste järgi komisjonidesse. Tegemist on tähtsa otsusega, kuna sellega määratakse kindlaks iga parlamendiliikme peamine tegevusvaldkond.

Komisjonidel on poliitika kujundamisel otsustav roll – nende ülesanne on ette valmistada parlamendi seisukohad, eelkõige uute seadusandlike ettepanekute kohta.

ALALISTE
KOMISJONIDE
VOLITUSED JA
VASTUTUSALA

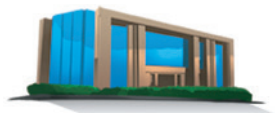
Töö 24 keeles

Euroopa Parlamendi liikmed esindavad kõiki Euroopa Liidu kodanikke. Igal parlamendiliikmel on õigus valida, millises ametlikus keeles ta sõna võtab. Parlamendi dokumendid avaldatakse ELi kõigis 24 ametlikus keeles.

Kuidas toimub seadusandlik tavamenetlus?

Euroopa Komisjon koostab seadusandliku ettepaneku, mis esitatakse Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule.

Parlamendis toimub seadusandlik töö peamiselt komisjonide koosolekutel ja täiskogu istungitel.

1

Põhiline töö tehakse komisjonides. Nende igakuistel koosolekutel vaadatakse seadusandlikud ettepanekud läbi, esitatakse muudatusettepanekuid ja hääletatakse nende üle. Seejärel esitatakse parlamendi täiskogule raport.

2

Parlament võtab seadusandliku ettepaneku teksti vastu täiskogu istungil.

Kui parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu on jõudnud omavahel kokkuleppele, avaldatakse õigusakt Euroopa Liidu Teatajas. Seejärel võetakse see üle liikmesriikide õigusse ja see hakkab kehtima kõigile Euroopa kodanikele.

Seadusandlik tavamenetlus annab parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule võrdse osatähtsuse. Seda menetlust kasutatakse mitmesugustes valdkondades, nagu majandus ja rahandus, sisseränne, energeetika, põllumajandus, kalandus, transport, keskkond ja tarbijakaitse.

Valdava enamiku ELi õigusaktidest võtavadki Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu vastu ühiselt.

Eelarvemenetlus

**Euroopa Komisjon esitab
EELARVEPROJEKTI**

NÕUKOGU teeb sellesse oma
MUUDATUSED

Euroopa Parlament
kiidab ettepaneku heaks
(või jätab otsuse vastu võtmata)

Euroopa Parlament esitab
omapoolsed muudatusettepanekud,
mis võetakse vastu Euroopa Parlamendi
liikmete hääletenamusega

või

EELARVE
võetakse vastu

Kui nõukogu kiidab
Euroopa Parlamendi
muudatused
10 päeva jooksul heaks

LEPITUSMENETLUS

21 päeva jooksul

Ühist teksti ei suudeta koostada

Koostatakse ühine tekst

14 päeva jooksul

EELARVEPROJEKT
lükatakse tagasi,
Euroopa Komisjon esitab uue eelarve-
projekti

Euroopa Parlament võib 14 päeva
jooksul oma muudatusettepanekud
erihääletenamusega (Euroopa
Parlamendi liikmete hääletenamus
+ 3/5 antud hääletest) läbi suruda

EELARVE
võetakse vastu

(Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 314)

Parlamendikomisjonide tööks on ette nähtud üks kuni kaks nädalat kuus. Komisjonide koosolekutel arutavad parlamendiliikmed seadusandlikke ja muid raporteid, esitavad muudatusettepanekuid ja hääletavad nende üle ning arutavad Euroopa Liidu Nõukoguga peetavate läbirääkimiste tulemusi.

Parlamendikomisjonid osalevad aktiivselt seadusandliku tegevuse kavandamisel, näiteks esitavad nad enne Euroopa Komisjoni iga-aastase tööprogrammi vastuvõtmist oma prioriteedid. Nad on olulised ka ELi tegevuse järelevalves, sest kontrollivad liidu eelarve nõuetekohast kasutamist ning vastu võetud õigusaktide ja rahvusvaheliste lepingute korrektset rakendamist.

Lisaks korraldavad parlamendikomisjonid arutelusid ekspertidega ning kontrollivad teiste ELi institutsioonide ja organite tegevust. Enne Euroopa Komisjoni uue koosseisu valimist küsitletakse iga uut volinikukandidaati selles parlamendikomisjonis, mis tegeleb tema vastutusvaldkonda kuuluvate teemadega.

Parlamendikomisjonid nimetavad iga teema jaoks oma liikmete hulgast raportööri, kes suunab kogu otsustamisprotsessi, et tagada parlamendi seisukoha vastuvõtmine.

Raportöör koostab raporti projekti, mida parlamendiliikmed saavad muuta, esitades selle kohta muudatusettepanekuid. Originaalteksti ja muudatusettepanekute, sealhulgas fraktsioonide vahel kokku lepitud kompromissmuudatusettepanekute üle hääletab kogu parlamendikomisjon. Seejärel esitatakse parlamendikomisjonis vastu võetud raport täiskogule heakskiitmiseks.

Parlament võib mõne teemaga tegelemiseks moodustada erikomisjone. Samuti on tal õigus moodustada uurimiskomisjone, et uurida väidetavaid rikkumisi või haldusomavoli ELi õiguse rakendamisel. Erikomisjonide tegevusvaldkondade hulgas on näiteks finantsküsimused, tehisintellekt ja võltsuudised, aga ka loomade heaolu ja rahvatervis.

Komisjone on suuremaid ja väiksemaid. Parlamendi praeguse koosseisu ametiaja (2019–2024) esimesel poolel on näiteks õiguskomisjonis 25 liiget, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonis aga 81 liiget. Komisjonide poliitiline koosseis kajastab iga fraktsiooni kaalukust parlamendis kui tervikus.

Parlament soodustab igati läbipaistvust ja avatust. Parlamendi veebisaidil saab komisjonide koosolekuid jälgida nii otseülekanDES kui ka hiljem salvestistena.

Arutelude otseülekanded internetis

Komisjonide koosolekud toimuvad üks või kaks korda kuus Brüsselis. Nende arutelud on avalikud. Suuremat osa koosolekutest saab jälgida nii internetis otseülekanadena kui ka hiljem tellitava videoteenusena.

Pärast COVID-19 pandeemia puhkemist on laialdaselt kasutusele võetud uus tehnoloogia ja asutud korraldama sünkroontõlkega virtuaalkoosolekuid, mis võimaldab kõigi osavõtjate kaugosalemist.

Koosolekute otseülekanded:

<https://multimedia.europarl.europa.eu/et>

OTSEÜLEKANNE

Eksperditugi

Parlamendikomisjonid saavad erapooletut nõu ja taustteavet (uuringud, briefingud (ülevaated), analüüsid ja muud tekstid) parlamendi eri uuringuteenistustelt, näiteks poliitikaosakondadelt.

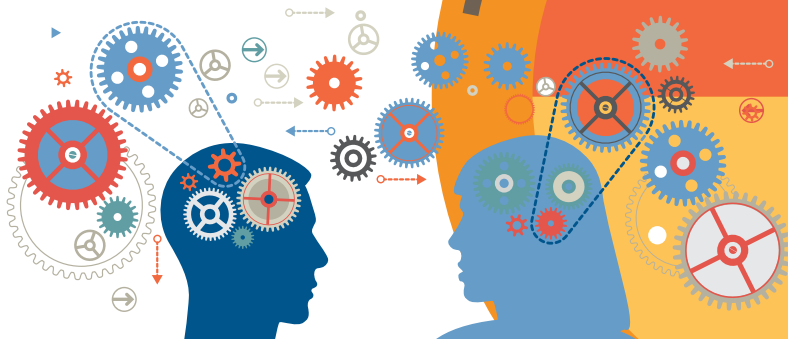
Samuti korraldatakse seminare ja arutelusid ekspertidega, et parlamendiliikmed saaksid neile küsimusi esitada ja nendega parlamendi tööga seotud või päevakajalistel teemadel mõtteid vahetada.

Vt taustdokumentide andmebaasi:

www.europarl.europa.eu/supporting-analyses/et

TÄIENDAVAD
ANALÜÜSID

Teabelehed Euroopa Liidu kohta

Teabelehed annavad selge ja konkreetse ülevaate ELi institutsioonidest ja poliitikavaldkondadest ning parlamendi rollist nende kujunemises. Teabelehed on saadaval 24 keeles.

Kõik teabelehed:

www.europarl.europa.eu/factsheets/et

TEABELEHED

AKomisjonid ja allkomisjonide

AFET

Väliskomisjon

EMPL

Tööhõive- ja
sotsiaalkomisjon

CULT

Kultuuri- ja hariduskomisjon

DROI

Inimõiguste allkomisjon

ENVI

Keskkonna-, rahvatervise ja
toiduohutuse komisjon

JURI

Õiguskomisjon

SEDE

Julgeoleku ja kaitse
allkomisjon

ITRE

Tööstuse, teadusuuringute ja
energeetikakomisjon

LIBE

Kodanikuvabaduste, justiits- ja
siseasjade komisjon

DEVE

Arengekomisjon

IMCO

Siseturu- ja
tarbijakaitsekomisjon

AFCO

Põhiseaduskomisjon

INTA

Rahvusvahelise kaubanduse
komisjon

TRAN

Transpordi- ja
turismikomisjon

FEMM

Naiste õiguste ja soolise
võrdõiguse komisjon

BUDG

Eelarvekomisjon

REGI

Regionaalarengukomisjon

PETI

Petitsioonikomisjon

CONT

Eelarvekontrollikomisjon

AGRI

Põllumajanduse ja maaelu
arengu komisjon

ECON

Majandus- ja
rahanduskomisjon

PECH

Kalanduskomisjon

FISC

Maksudisumuste allkomisjon

Peale selle võib parlament teatavate eriteemade
käsitlemiseks moodustada uurimiskomisjone ja erikomisjone.
Praeguste komisjonide nimekiri: <https://www.europarl.europa.eu/committees/et/about/list-of-committees>

A series of horizontal dotted lines spanning the width of the page, intended for handwriting practice. There are 20 lines in total, evenly spaced from top to bottom.

Euroopa Parlament

Liidu sisepoliitika peadirektoraat
Liidu välispoliitika peadirektoraat

Keeleversioonid

Väljaanne on loetav bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, iiri, inglise (originaalversioon), itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles.

Teave väljaandja kohta

Väljaande autor: Euroopa Parlament
Vastutav osakond: Väljaannete ja kommunikatsiooniga seotud tegevuse koordineerimise üksus

✉ editorial-secretariat@ep.europa.eu

Käsikiri:

Märts 2021
© Euroopa Liit, 2021

Märkus

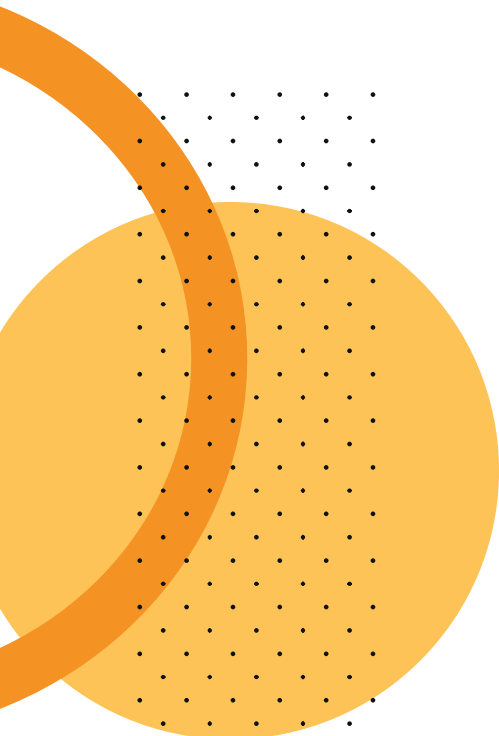
Väljaande sisu eest vastutavad üksnes autorid ja seda ei saa käsitada Euroopa Parlamendi ametliku seisukoha väljendusena. Teksti reprodutseerimine ja tõlkimine on lubatud mitteäriilistel eesmärkidel, kui viidatakse allikale. Teksti taaskasutamiseks äriilistel eesmärkidel tuleb taotleda Euroopa Parlamendi eelnevat luba.

Autoriõigused

Hoone foto lk 5 © Association des Architectes du CIC: Vanden Bossche sprl, CRV s.A., CDG sprl, Studiegroep D. Bontinck
Kõik fotod ja illustratsioonid
© Shutterstock.com / © AdobeStock / © Euroopa Liit 2021 – Allikas: EP
L021656 ET

Lisateave komisjonide kohta:
www.europarl.europa.eu/committees/et

ET